1876. VIII. évfolyam. 22. szám. Kedd, február 1.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve: Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr. Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Veczey-ház földszíni a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébként a postahivatalok útján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.
Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több ixbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A csempészet.

Nagy csalódásban ringatja magát a kormány, ha azt hiszi, hogy a dohány egyedáruság jövedelmének csökkenését, a csempészet okozza. Még jobban téved, ha annak megakadályozását, a hozandó uj, szigorubb szabályokkal kívánja elérni. Mert ha csakugyan olyan szándék van a termelőben, vagy a dohányosban, hogy termékét potom áron, apró részletekben elpocsékolja, a helyett, hogy egyszer summáson jusson a termék árának birtokához, ha ez a téveteg szándék létezik, még akkor is lehetetlen a csempészetet megakadályozni, ha csak nem minden sorra egy-egy felügyelőt állit, mert a magyar embernek még egy pár évtized mulva sem fér a fejébe, — hogy saját birtokán, ne azt termeszsze, a mit ő akar, s földjének termékét ne ugy értékesitse a hogy ő akarja, s ne oda tegye a hova ő legjobbnak látja. Következésképp a dohánynak eltulajdonitását távolról se tartja lopásnak, sőt erénynek veszi, ha ez előtte idegen fajta intézményt egy vagy más uton kijátszani birja, s folytonos várakozásban van, — hogy ezt is, valamint sok más német intézményt majd csak valahogy kibőjtöli.

Hanem hát a termelő, bár kimondhatatlanul sérti őt az, hogy földjének adóját rendes uton egyszer megfizeti, ha dohányt akar benne termelni, az esetben ujra adó alá jő, mégis az ujabb időkben, a dohány apró részletekben koczkáztatott eladásától, mint miben kevés haszon van, meglehetősen visszatartózkodik, és kivált mióta a kormány az országgyülés intézkedése folytán jobbacska áron váltja be a produktumot, igyekezik minél több mennyiséget beváltás alá adni, a midőn a nagyobb összegben kapott pénznek sokkal több használt vehet, mint az apródonként csempészet utján bevett és koczkáztatott nehány forintnak, mely a hogy jön, azon módon lassacskán el is szivárog.

A bevétel alább szállásának valódi okát, tehát ne a csempészet elharapózásában, hanem az inséges, pénztelen körülményekben kell keresni. Az olcsón beváltott dohányt, méreg drágán árultatja a kormány, melynél fogva a vevő dohányzók egy pár pipa dohány kiszivásánál kénytelenek maradni, holott más körülmények között nem csak egész nap, de a téli éjszakáknak egy részén is dohányoznék.

A szivarfogyasztó közönség pedig a birálaton aluli rosz szivarokat nem élvezhetvén, le marad a vásárról. Legyen rajta tehát a kormány, hogy a baj orvoslását ott kezdje orvosolni, a hol valóban létezik, ne pedig gyakorlatiatlan módon, ott — hol czélt érni egyátalában soha sem fog. Valóban nem tudunk még csak szavakat sem találni, azon kicsinyes észjárását eléggé elitélni a kormánynak, hogy miután szivart használni, azoknak roszasága miatt nem lehet, a magán használatra termelőket is visszariaszsza, azon ujabb szabályzati terve által, hogy a magán termelésnél az eddigi szabály szerint fizetni szokott 20 kr helyett négyszög ölétől ezen tulra 40 krt fizessen, s termékét azon évben elfogyaszsza, mert az év végén háza kutatás alá jő s esetlegesen büntetést von árva fejére. E szerint, ha a magyar ember szomoru napjaiban, gondüző pipájához nyul, saját termesztésü, jó dohány élvezete czéljából, hát muszály a termesztett mennyiséget azon fiatalon, kiforrás nélkül elpipázni, mert mint a tolvajt megmotózzák és megbüntetik, ha idő lejárta után termesztményéből pár levelet találnak nála, egy 24 óra lefolyása után. Takaros ember nem szokott idei uj izü dohányt pipálni, s egészségtelen is, mig a fermentálás közben a mérges nárkotikus tulságos részektől jó részben meg nem szabadul. — Bizonyára uraim azt látjuk, mindenféle intézkedésekből, hogy igen nagyok vagytok a kicsinyekben, s kezdjük hinni és tapasztalni, hogy a nemzet előtt valóságos rohammal igyekeztek a népszerüség szük sirját megásni.

Megragadjátok az alkalmat, hogy a legkisebb alkalom létele esetén, a legkönnyelmübb fel sem vevéssel semmisitsétek meg polgári jogaink legparányibbját is, s verjetek bilincset a holtra nyomoritott magyar nemzet kezére lábára, mintha engesztelhetlen ellenségképpen, a sötét bosszu vezetné lépteiteket a kormányon.

Ha azt hiszitek, hogy a dohány csempészet tökéletes megszüntetése által foghatjátok megorvosolni, a pénzügyi helyzet leirhatlan nyomoru voltát, akkor nagyban hasonlitotok azon gazdához, a ki a gyufaszálak nevetséges megtakaritásából akar meggazdagodni, holott a lutrin és kártyán naponta jelentékeny összegeket pazarol el. A dohány csempészet szándékba vett, — de elérhetlen, teljes megakadályozásával, megnyert fillérek ezer év alatt sem töltik be azt az ürt, melyet a mesés gyorsasággal épitett paloták a sok ostoba természetü vasutaknál elszórt kincsek okoztak. De hiszen, a koldussá tett polgárok ürességtől ásitozó erszényéből nehéz lesz, — hogy mást ne emlitsek — csak azt a 12 milliót is kisajtolni, a mit a herczegovinai veszedelem istápolására forditott szerencsétlen politikátlan politikázók.

Midőn vadbátorsággal, intézitek a nemzet teljes megsemmisülésére a hon határin belül eljárástokat, ugyanakkor, kifelé a ravasz idegen előtt meghunyászkodva esditek ki a kegyelemnek morzsalékait. Vagy talán nem tudnátok azt, hogy mig szobatudós és lenyügöző taktikátok miatt lassanként elfordul tőletek az egész nemzet, ugyanakkor méltányos, hazafias politikátok belől és a jog szikláiba kapaszkodó férfias, bátor és méltóságos magatartástok kifelé azt eredményezné, hogy egy pártnélküli nemzet 15 millió létszámmal állana hátatok megett, mintegy megdönthetlen kőszál.

Ha meg nem változtok jó urak, ott a kormányon, — legyünk hamis próféták — de oda keserititek ezt a most mély hallgatásba merült jó magyar népet, hogy vagy kibujdosván elhagyja sokszor vérével áztatott hazáját, vagy pedig mint egy elbusult oroszlán ellenállhatlan erejével megrázza és összetöri bilincseit, melyet még emlékében is gyászos 8 év kovácsolt számára.

Dr. Szenf.

— **Deák Ferencz** halála alkalmából király ő felsége a miniszter elnökhöz következő kéziratot küldött:

Kedves Tisza! Deák Ferencz halála nagy gyászszal tölti el az országot. Én is mélyen meg vagyok hatva, s nem lehet, hogy ki ne mondjam, mily őszintén osztozom az általános fájdalomban, mily sajnosan érzem magam is veszteségét e férfiunak, ki egész életét a közjónak szenteivén a trón és haza iránti hüsége, tündöklő jellemtisztasága és polgári erényei által oly nagy mértékben kiérdemelte fejedelmének szintugy, mint polgártársainak bizalmát és szeretetét.

Államférfiui érdemeit a történet fogja megörökiteni. Hirneve az országban és annak határain tul is fen fog maradni és emléke áldva lesz.

Hálás elismerésem követi őt sirjába, melyre itt küldök egy koszorut!

Kelt Bécsben, 1876. évi január hó 29.

Ferencz József, s. k.

— **Széll Kálmán** pénzügyminiszterhez Bécsből a következő részvét nyilatkozat érkezett: Deák a nagy hazafi és államférfiu elhalálozás alkalmából, mely a monarchia ezen felében és mindenütt a legfájdalmasabb érzéseket keltí, én is kifejezem excelentiádnak a magam és collégáim legbensőbb részvétét. Auesperg, miniszterelnök.

— **B. Simonyi Lajos** kereskedelmi miniszternek — mint az „U. L.“ irja — határozott szándéka tárczájáról lemondani. Utódjául Korizmics Lászlót a közös vámterület buzgó pártolóját emlegetik.

— **Merfort Róbert** pénzügyminiszteri oszt. tanácsos, ki az Olaszországgal kötendő kereskedelmi szerződés ügyében a római tárgyalásoknál a magyar kormányt képviselte, pár nap előtt visszaindult Rómából. Visszajövetelének egyik oka valószinüleg az, hogy a római tárgyalások sikeres folytatására, mindaddig nem lehet alapos kilátás, mig a Magyarország és Ausztria közt folyamatban levő vámügyi alkudozások be nem fejeztetnek. Merfort a bécsi alkudozásoknál is jelen lesz.

Rendelet,

a Szent-Péterváron átvizsgált nemzetközi és a szomszéd államok távirdaigazgatasaival kötött külön távirdaegyezmények életbe léptetése folytán a táviratozási szabályokban 1876. január 1-évl életbe léptetendő változások iránt.

I.

Az 1875-ik év julius 22-én Szent-Péterváron átvizsgált nemzetközi és a szomszédállamok távirdaigazgatásaival kötött külön távirdaegyezmények az 1876-ik év január 1-én életbe lépvén; ezek alapján az emlitett időponttól kezdve a táviratozási szabályokban több változás áll be. Ezen változások közül lényegesebbek, a következők.

1. A táviratok czimét előre meghatározott alakban röviditve is lehet irni. Azonban, hogy egy ily módon szerkesztett czimü táviratot az illetőnek kézbesittessék, arra szükséges, hogy a röviditett czim a rendeltetési állomáson e czélra nyitott lajstromba az ezért megszabott dij befizetése mellett előzetesen be legyen jegyezve.

A röviditett czimek bejegyzésére az állami távirdaállomásokon egy külön czimiajstrom nyittatván; abba az e czélból jelentkezők rendes czime a jelentkezési sorrendben bejegyeztetik, s röviditett czimül azon szám szolgál, mely alatt az illető rendes czime a lajstromban be van jegyezve.

A bejegyzésért 20 frt évi dij van megállapitva, melyet az illető a czim-bejegyzés megtörténtéről vett állomási jelentésre kiadott igazgatósági rendelet folytán lefizetni tartozik.

Minden más czimzettnek, csak a rendes czim alatt érkezett táviratok adatnak ki.

A táviratok aláirása is lehet röviditett, sőt el is maradhat.

2. A táviratoknál esetleg előforduló mellékmüveletek, milyenek: fizetett válasz, utánküldendő, távirat stb. megjelölésére röviditett jelzések is hozatnak be, melyeket mind az állomások a szolgálatban, mind pedig a közönség táviratainak használni fel van jogositva.

E megjelölések következők:

RP = fizetett válasz; TC = összegyeztetett távirat; CR = vételjelentés; TR = ajánlott távirat, FS = utánküldendő távirat; PP = pósta fizetve; XP = küldöncz fizetve.

E megjelöléseket mindig a czim elébe kell irni s az előtt adni, s minden igy irt megjelölés egy-egy szónak számittatik.

A külföldre intézett táviratokban, ha e megjelölések szavakban, nem pedig a felsorolt jelzésekkel adatnak: a franczia nyelv, vagy a rendeltetési állomás nyelve használandó.

3. A dijazásnál az Európán belőli forgalomra nézve a dijegység továbbra is a legfeljebb 20 szóból álló egyszerü távirat után állapittatik meg.

Az Európán kivüli táviratoknál az eddigi eljárástól eltérőleg a dij az egész utra, tehát az Európában levőre is vagy tekintet nélkül a szószám szerinti legkisebb dijra, általában szavanként számittatik, vagy pedig a legkisebb dij tiz szó után szabatik meg.

4. A szavak hosszuságának mértéke jövőre, nem mint eddig szótagok szerint, hanem betük szerint lesz megállapitandó.

Egy szónak számittatik az Európában maradó forgalomban 15 betü; az Európán kivüli forgalomban 10 betü a Morse abécé szerint.

A szószámitás érthető szövegü táviratoknál a fennebbi módositás tekintetbe vételével továbbra is az eddigi gyakorlat szerint történik.

Titkos táviratoknál a szószám meghatározására legelőbb is összeszámittatnak az érthető, vagy az előre kiegyezett jelentésü szavak azon módon, a mint ez az érthető szövegü táviratoknál történik; azután a számjegy és betükben irt csoportok jegyei és az elválasztó jegyek külön ötével egy szóra. Az ekként mindenik csoportban megállapitott szavak összege képezendi a dijazandó szószámot.

A titkos értelmü jegyekben irt táviratok továbbra is, minden forgalomban megengedtetvén; ezekre nézve megjegyzendő, hogy az ily magántáviratok összeegyeztetése kötelező s ezért a feladó a távirat dijának még felét fizetni tartozik.

(Folyt. köv.)

Mivel adós hazánk?

Magyarország 1867. óta, az arany ázsiót szokás szerint 20%-kal számitva, a következő adósságokat csinálta:

	forint.
1. Az osztrák adósságból elvállalt rész	654.464,000
2. A függő adósságból reánk eső rész	93.600,000
3. Az első vasuti kölcsön . . .	102.000,000
4. A sorsolási kölcsön	24.000,000
5. A 30 milliós kölcsön	36.000,000
6. Az 54 milliós ezüst kölcsön . .	65.000,000
7. A 153 milliós kölcsön	183.000,000
8. Az uj 80 milliós járadékkölcsön .	96.000,000
9. A gömöri vasut-záloglevél-kölcsön	8.000,000
Összesen:	1,262.064,000

Ezután 5%-os kamatot számitva is 63 millió forintnál többet kell évenként fizetnünk. Nincsen ezen adósságunkba beleszámitva a kamatbiztositás a vasutaknál, mi évenként 15 millió járadékra rug és nincs benne a földtehermentesitési évi járulék, mit azonban az e czéira kirótt pótadó törleszt.

Egyenes adóink összes bevétele nem képes fedezni adósságaink kamatait és mégis folytatják az adósságcsinálást képviselőink, mintha ma kellene az első forintot felkölcsönözni.

A hadsereg s a hivatalnoksereg emészti el azon tömérdek aranyat, amit kölcsön kérünk, s amiről Bonaparte József azt mondá: „hogy utolsó elemzésben a szegények verejtéke és a vitézek vére.“

A hadsereg költségeit kellett volna apasztani és delegáció emelte. A hivatalnokok redukciója pedig a legnagyobb ámitás, — mert elbocsátanak negyvenet leginkább kicsiny hivatalnokokat és szerveznek százakat nagy uraknak; eleresztik a fogalmazók egy részét és alkotnak adófelügyelőket, illeték-kiszabási hivatalokat. Ujakat birókká neveznek ki, a régieknek nyugdijt adnak; másokat elnöknek mozditanak elő, mig elnököket hely hiányában nyugdijaznak.

Széll Kálmán miniszter ur nem pirult kimondani, hogy ő az egyesre nem vigyáz, csupán az államot tekinti. Ez oly elv, melyet abszolut államok kényurai sem mernek bevallani, mert az a jog megtagadása és eltiprása. A XVIII-ik század pénzügyi tudományáról azt irja Condorcet, hogy „azon mesterség volt, mely lehetővé tette a nép kizsarolását, anélkül, hogy zendülésre ingereite volna.“ Széll ur fiatal; de azért a XVIII-ik századból való, bocsánat, a XVIII-ik századba való, és pedig oda is erelyének.

Angliában is a nagy nemzeti háboruban csináltak adósságot, emeltek az adót, ipar, kereskedelem szenvedett megrázkódtatást; de mi békében csinálunk adósságot, emeljük ismeretlen magasságra adóinkat és pang iparunk és kereskedésünk, mintha azon 600 milliónyi adósság értéke nem is hazánkban költetett volna el. Amint nem is költetett, mert a közösügyi kiadások és a kamatok idegen országokat gazdagitanak.

Angliában volt is elég ellenszenv s panasz a nagy terhek miatt, pedig Anglia birta. Nekünk is Shelley 1816-iki költeménye jön ajkainkra, melyet „Anglia férfiaihoz“ intézett:

Wherefore, bees of England, forge
Many a weapon, chain, and scourge,
That these stingless drones may spoil
The forced produce of your toil?

„Anglia méhei, miért kovácsoltok annyi fegyvert, annyi bilincset, s miért fontok annyi ostort, hogy aztán ezen fulánktalan férgek megfoszthassanak kettőzött munkátok eredményétől?“

Ma ezen költemény megértésével is adós hazánk.

Hátha valakinek eszébe jutna összeszámitani az egyesek adósságait? összeadva az államadósságot, aligha egy uj országot nem lehetne rajta venni.

A „DEBRECZEN“ tárczája.

ELMOSÓDOTT NYOMOK.

Bünügyi regény 1 kötetben.

Irta: Achscharumoff Miklós.

Második rész: **Julia.**

I.

(Folytatás.)

Egyszer észrevettem, hogy egyike tisztelt látogatóimnak, egy arszlán, mialatt előszobámban férjem előtt elhaladt, annak vállait bizalmasan megveregette, s fülébe valamit sugott. Csaknem elidegenitett ez, de mindinkább kezdett világos lenni előttem az egész. Az egyik oldalról mint könnyü zsákmányt, a másik oldalról áru czikknek tekintettek. Azonban ők tévedtek! mondám magamban, mi hasznom lenne belőle, ha szándékaikba belegyezném? keresni fogok, mig találok olyan férfiut, kinek szüksége van reám, ki komolyan gondolkodik, ki mindenre kész; és ennek aztán megfogom mondani: Kedves barátom, ha hihetem azt, hogy szándékod komoly, ugy szabadits meg e mélységből; ez nem nehéz feladat . . . hiszen tudod, hogy férjem kész engem eladni. Szabadits meg e járom alól, helyezz azon fokra, a hol magad állasz, s akkor a tied vagyok.

Hogy ezen terv kivihető volt-e, vagy nem — mindenesetre ez volt egyedüli menekvésem . . . nem volt más eszközöm, — melylyel azt, a mit elvesztettem visszaszerezhessem. — Ezenkivül tudtam, hogy ezen utról a legkisebb letérés által is még mélyebben sülyedek, és az eredményre való kilátásomat még inkább megneheziti.

Igy gondolkoztam akkor, s a jövő megmutatta, hogy igazam volt. Midőn uj életet kezdtem folytatni, szándékaim a legjobbak valának, de fájdalom, elnéztem valamit — azon zabolátlan dämont, mely már kora fiatalságom óta uralkodott felettem. A mult tanuságai nem tudtak ujabb esztelenségek elkövetésétől megóvni, — és mégis nem tudok visszaemlékezni arra, hogy szerettem-e valaha igazán. Kedélyemnek tulajdonitható csak, hogy minden jó föltevéseimet halomra döntöttem, és a fogadást, melyet midőn eszméletemnél valék, tettem, ujra és ujra nem tartottam meg.

Ez a tiszta igazság, nem akarom magam, mint hősnőt előté be állitani, sem mint valami áldozatot, mely hálókkal környezve, romlásba döntetik. De ez volt egyetlen hibám, ezenkivül mást nem vethetek szememre. Igaz, kaptam ajándékokat, sőt pénzt, de ezt nem gazdagság vágyból, hanem szükségből fogadtam el. Sohasem kérdezém, hogy azon férfi, kit szerettem, gazdag-e, vagy szegény, de voltak kiadásaim: öltözék, kocsi, szinház, s hiányzottak az eszközök.

Maman, ki lassanként minden irántami vonzalmát elvesztette, gyakran olvasott moralt elém, de egy garast sem adott. Férjemtől nem akartam kérni semmit, bár jogom lett volna hozzá, mert ő sokkal inkább kizsákmányolta összeköttetéseimet, mint én magam. E mellett a köztünk létezett viszony meglehetősen békés színezetet öltött. Együtt laktunk, mert ez mindegyikünkre nézve kényelmes volt. Ő védett engem a botrány ellen, én pedig jövedelmi forrása voltam és bár bevételeit nem számolhattam meg, fel merem tenni, hogy az jelentékeny összeget képezett, mert fösvénysége daczára háztartásunk teljesen átalakult. Meschtschanskaját odahagytuk és a Moikán a kék hid mellett béreltünk lakást, mely az előteremtől kezdve igen illendően volt berendezve. Boudoirom kelletinél fényesebb volt. A táplálkozás is türhető volt, azaz hogy táplálkozásom, mert régóta külön étkeztünk. Én ettem az étteremben, vagy egyedül, vagy valamely vendéggel, holott Stewitsch a gazdasszonyal és annakgyemekével a konyhában és valószinü, hogy tovább is csak ugy táplálkozott, mint eddig.

III.

Feltünhetnék, hogy én, egy fiatal, szenvedélyes nő szivvonzalmak nélkül éltem és tán kérdezhetnék, valjon valóban nem szerettem-e én soha? Mit feleljek rá. Én sem vagyok szörny és mint más nőknek, nekem is voltak szivhajlamaim, csak hogy más irányuak, mint a minőknek azokat közönségesen előadják. Mint gyermek, igen szerettem dajkámat és Pluscheaud kisasszonyt. Maman iránt is éreztem némi vonzalmat. E három nő közül csak a dajka maradt meg és a legjobb barátok voltunk. Néha ugyan ő is hevesen megdorgált, de mégis szerettem s minden titkaimba beavattam. Elcsevegtünk együtt szobájában a kávé mellett, kártyát vetettünk, elmentünk a jósnőhöz, tanácskoztunk a házi ügyek felett. Mamánnál történt kegyvesztésem első időszaka még közelebb hozott bennünket egymáshoz. Gyakran sirtam és magamon kivül voltam, ekkor ő vigasztalt s Mamánt a legkiméletlenebb módon kárhoztatta. Férjhez menetelem ugyan egy rövid időre elválasztott bennünket egymástól, de ő csaknem minden nap meglátogatott és mindent, a mi a háznál történt, tudatott velem. Midőn azután uj lakást béreltünk, az volt első feltétel, hogy abban egy szoba legyen az enyim mellett a dajka számára. Maman és Stewitsch kezdetben nem akartak beleegyezni, de én nem tágitottam, mert nagyon terhesnek látszott előttem idegen és olyan emberek közt, kik iránt ellenszenvvel viseltettem, egészen egyedül élnem. Szükségem volt egy barátilag érző lényre, kinek mindent elmondhattam, kinek körében mind testileg, mind szellemileg kipihenhettem magamat. E lény ram nézve az öreg dajka volt s ő maradt megbizottam továbbra is, mig végre iránta és előhaladott kora iránti szánalomból, nem mertem többé velem hurczolni.

Igy hosszu időn át egyedül dajkámra voltam szoritkozva; de majd találtam még egy embert, kit a véletlen utamba vezérlett.

Egy téli estén felöltöztem, hogy Maménnal a szinházba menjek; kocsija már az ajtó előtt állt s nekem kelle őt elkisérnem; épen szándékom volt lemenni, midőn egy levél érkezett számomra. N.-ből jött . . . régi barátaim egyikétől, a ki irta, hogy beteg, egy garasa sincs és tőlem kért kölcsön pénzt.

— Kihozta a levelet? — kérdém miután a szürkés, egyszerüen összehajtott levelet, mely sem boritékban, sem lepecsételve nem volt — megvizsgáltam.

— Nem tudom nagyságos asszony — felelte a szolga, (akkor már szolgám is volt), egy fiatal ember várakozik az előszobában.

Kimentem; az előszobában ült egy ifju ember, ki megjelenésem alkalmával felkelt helyéről. Szegényesen volt öltözve, fején sapkát viselt, keztyü nem volt kezén és egy szegényes gyapottal bélelt felső kabátba volt burkolódzva. Mindezek daczára sem lehetett öt egy pillanatig sem szolgának nézni.

— Ön Fedorovitsch Iántól jön? — kérdém.

— Igen.

— Kérem, lépjen be.

A helyett, hogy felelt volna, kérdő arczczal nedves csizmáira mutatott, hogy mintegy kimutassa, miszerint attól tart, hogy a koczkapadolaton foltokat csinál. Elmosolyodtam.

— Ön Fedorowitsch Iván barátja.

— Igen.

— Ő pénzt kér, de nem mondja, hogy mennyit küldjek neki. Megnevezte önnek az összeget.

— Nem.

— Nagyon beteg? fekszik?

— Igen.

— És hol lakik most?

Az ifju megnevezte az utczát, nem volt messze lakásomtól és én elhatároztam magam, hogy az idegen kiséretében odamegyek. Utközben megkisértettem vele beszédbe bocsátkozni, de ő röviden felelt s a mit látszott, némi tartózkodással. Öt perez mulva beléptünk N. szobájába. Ő festő volt és két évvel ezelőtt festette képemet egy gazdag ember megrendelése folytán.

Egy év óta nem láttam őt és szomoritó körülmények közt találtam. Lakása szegényes ő maga beteg és nélkülözé az ápolást.

(Folyt. köv.)

— *A magyar fővárosból.* **Ő Felsége** legközelebb Budapestre érkezik, hogy a Deák Ferencz temetése alkalmával a fővárosban legyen. **A királyné** ő felsége által Deák Ferencz ravatalára küldendő koszoru fehér szalagján e sor olvasható arany betükből: **Deák Ferencznek Erzsébet királynő. Deák Ferecz** holttestét vasárnap bonczolták és balzsamozták. — **A Duna** kiáradásának esetén a fővárosi tábori korházban elhelyezett 5-ik tüzér ezredet Budaörsre szállitják. **A budai** alagut-részvénytársaság összes bevétele a mult évben 56,905 frt; ebből tiszta nyereség 35,867 frt. **Egy teherszállitó** szekér lovai a napokban megbokrosodva végig vágtattak az alaguton. A kocsis eszméletét vesztve a szekérről lebukott s a kantár száránál fogva hurczoltatott a földön egy darabig, és csak is a hidfelügyelő bátorságának köszönheti életét, ki magát elszántan a lovak elé vetvén, azokat feltartóztatta.

Vidék.

— A „Debreczen" levelezése. —

H.-Böszörmény, jan. 30. 1876.

Mindkét debreczeni hirlapnak a Hajdukerület Debreczenbe leendő bekebelezése tárgyában tett értekezéseik és kivánalmaik jogossága vagy jogtalansága fejtegetésébe ezuttal nem bocsátkozom, mivel a vitába bocsátkozást, midőn épen közelebbi napokban a Hajdu-nép nyilatkozni fog a Hajdukerület székhelye megmaradása tárgyában, idő előttinek tartom; arra azonban, hogy rajongás volt-e a mit irtam, Patay bácsival tartok és azt mondom: „m a j d k i t u d ó d i k a z!"

Bizony sok bajunk van nekünk! nemcsak kerületünket illetőleg, hanem az egyes városok képviselőtestülete kormányzati eljárásánál is!

Közelebbről egy városi közgyülésen bemutattatott a virilisek névjegyzéke összeállitásáról szóló küldöttségi jegyzőkönyv, mely szerint nyolcz virilis lord kifogásoltatott azért, mivel régibb időkben részint felügyeletük, részint pedig kezelésük alá adott pénztárakról mai napig sem számoltak és számolni nem is akarnak, továbbá három lord kifogásoltatott azért, mivel a várossal perben állanak és városi pénztári tartozásukat kiegyenliteni egyáltalában nem akarják, végre két lord kifogásoltatott azért, mert sem irni sem olvasni nem tudnak, s az egyik bár hetven éves, a másik meg hatvanba jár és az irást és olvasást megtanulni nem akarják.

Mit gondolhat az olvasó, hogy a tizenhárom lord ellen beadott kifogásokat miképen döntötte el a virilisek összeirásával megbizott küldöttség?

Természetesen azt gondolhatja, hogy a tisztelt lordokat kizárták a képviselői közgyülésből.

De nem ugy áll a dolog!

A számadással tartozó nyolcz és a várossal perben álló három lordokra vonatkozólag a küldöttség szabadelvü többsége nagyon is szabadelvüleg a községrendezési törvény szelleme ellenére kimondta, hogy a számadással tartozó legtöbb adót fizetők is lehetnek virilis képviselők; a két irni olvasni nem tudóra nézve pedig kimondta, hogy az irás és olvasás tudása törvény értelmében nem a lordoktól, hanem a választott képviselőktől kivántatik — és hallatlan dolog! a virilisek névjegyzékével megbizott küldöttségnek emlitett határozatait a városi képviseleti közgyülés helybenhagyta és megerősitette!

Ez idő szerint van tehát Böszörmény városának nyolcz számadással terhelt, három perben álló és két irni s olvasni nem tudó képviselője.

Most meg azt kérdem a t. olvasótól, hogy ha a felebbviteli forum is igazolni találná a fentebb osztályozott lordok képviselőségét, lehet-e a böszörmény városi képviseleti gyülésbe a mult időbeli számadások vizsgáltatását, a számadással tartozó virilisek ellenében és a városi pénztári követelések behajtását a perben álló lordok ellenében helyesen tárgyaltatni?

Azt mondhatja rá valaki, hogy igen.

Én még azt mondom rá, hogy nem, mert hallomásból tudom, hogy a közelebb elmult három évben müködött városi tanács elkövetett mindent, hogy az 1861—1872 évig tisztázatlan levő városi, közbirtokossági, árvai és mezőbirói pénztárak megvizsgáltassanak s az azokból künlevőségek behajtassanak, azonban minden igyekezete csak nem eredménytelenül maradt, mert több évekről számadások sem léteznek; a kitisztázott künlevőségek gyors behajtását pedig akadályoztatták azzal, hogy a számadással tartozó virilis az általa szerzett többséggel, megirván még az irni és olvasni nem tudó szavazó jegyét is, időhaladékot szavaztatott adós virilis képviselőtársának.

Ez valódi tény; s a jelzett lordok ilyetén képenni eljárásuk eredménye az lett, hogy az 1876 évi költségvetése Böszörmény városának mai napig el nem készülhetett, és a mint egy kezembe került költségvetési előirányzatból látom, — Böszörmény városainak 16000 forint szükséglete marad akkor is fedezetlenül, mikor már nyolcz kilencz ezer forintot községiadó czimen a városi lakosságra kivetett.

Ohajtandó volna annálfogva, hogy a kerületi törvényhatóság, mig még Debreczenbe bekebeleztetnék, bele tekintene Böszörmény város zilált számadásai rendezésébe, s elkergetné a városi képviseleti közgyülésből azon lordokat, kiket a küldöttség törvényellenes véleményük alapján, a képviseleti közgyülés igazolt, mert különben Makónál ma holnap tiz grádussal fogunk nagyobb zavarban állani.

Kovács Imre.

— *Vidéki hirek.* **Jótékonyság.** Türkösy István brassói lakos, 45 szegény sorsu tanulónak téli ruhát, tanszereket és tankönyveket ajándékozott. **Az északkeleti** vasut forgalmi főnöksége, a „Szatmár" értesülése szerint Királyházáról Szatmárra fog áthelyeztetni. **Veszprém** környékén egy szabadságra menő köz honvéd, hóvihar által meglepetve, megfagyott. **Miskolczon** a napokban egy két éves leány, kit szülei, hazulról eltávozván a szobába zártak, megégett. **Martonvásáron** a mult pénteken Deutsch pesti kereskedőt a vonat agyon gázolta. **Székesfejérváron** egy ifju pisztolylyal szivét keresztül lőve vetett véget életének. **Pécsett** egy szinész „Utazás . . . Pécs körül 8 óra alatt" czimü bohózatot irt, mely az ottani szinházban elő is adatott.

Külföld.

Francziaországban a senatorválasztások tegnapelőtt mentek végbe. — Az eddigi tudósitások szerint az eredmény következő: a megyékben 219 választott közül 100 olyan, kiket a kormány ajánlott; 8 olyan bonapartista, kiket a kormány nem ajánlott; 63 radikális köztársasági és 15 balközépi. A ministerek közül Buffet, Dufaure megbuktak, Meaut, Cailloux és Say megválasztattak. Párisban a szavazás 3 izben ismételtetett. Az első szavazásnál Treijeiner, Polani és Herold köztársaságiak választattak, a másodikban Victor Hugó, a harmadikban Peyrat választatott.

UJDONSÁGOK.

* **V i d é k i t. e l ő f i z e t ő i n k e t ujolag felkérjük, miszerint előfizetési dijaikat minél előbb beküldeni sziveskedjenek; valamint azon t. előfizetőink, kik a mult évről az előfizetési dijakkal netalán hátrányban volnának, tartozásaikat hova hamarabb megküldeni ne terheltessenek.**

* **Nagyságos Halmágyi Lipót** pénzügyigazgató ur, mint tudósitanak, ma nagy meglepetésben részesült. Ugyanis a tiszti személyzet „a d e b r e c z e n i m. k. p é n z ü g y i g a z g a t ó s á g k e r ü l e t é n e k ö s s z e s t i s z t i k a r a H a l m á g y i L i p ó t k i r. t a n á c s o s é s i g a z g a t ó j u k h u s z o n ö t é v e s á l l a m s z o l g á l a t á n a k e m l é k é r e t i s z t e l e t ü k é s r a g a s z k o d á s u k j e l é ü l" czimü diszalbumot nyujtott által. Ily elismerésre Halmágyi Lipót ur valóban érdemes is, melyhez bizonyára a közönség elismerésének kifejezése is járul, mivel Halmágyi ur nemcsak Debreczen, de az egész vidék nagy közönségének legnagyobb becsülésében áll. A diszalbum czimlapja a debreczeni részvény nyomda könyomatu osztályának müvezetője Kleinfeller Károly ur által készittetett, valóban müvészies kiállitással.

* **A városi közgyülés**, mely ma délelőtt megtartatott, fötárgyát képezte, a február harmadikán Budapesten végmenendő Deák Ferencz temetésére küldendő 3 tagu bizottság megválasztása, melyszerint e bizottságba Karap Mór, Kaskovics Iván és Fáy Árpád urak választattak meg. Határozatba hozatott továbbá, hogy szombat estig mindenféle hivatalos kiadvány fekete pecséttel láttassék el; e hó 3 án, a temetés napján pedig semmiféle vendéglőben vagy más nyilvános helyen söt lakodalmakban sem, a zenészeknek müködni nem szabad; végül ugy a kávéházak, kereskedések csütörtökön d. e. 11 órától d. u. egy óráig zárva tartoznak lenni. A három tagu küldöttség a ma esteli vonattal indul a fővárosba.

* **Köszönetnyilvánitás.** Nem mulaszthatom el forró köszönetemet nyilvánitani Nagy Ferencz ur, szentannautczai füszerkereskedő irányában, azon nemes tetteért, miszerint éjfél idején is a legnagyobb készséggel nyujtott segédkezet beteg leányom életének megmentésében. Debreczen 1876. febr. 1. Tarcsai Lajos.

* **Szinházi hirek**. C s a b a i Pálné asszony, ki a városunkban müködött szintársulatoknál mint szerződött tag, oly számos éveken keresztül itt lakott, — s ki ezidőszerint a miskolczi szintársulathoz van szerződtetve, jelenleg városunkban időzik. K h ü n e l n é Toperzer Ilka ki a szinidény elején a mostani szintársulatnál müködött, s tehetsége által a közönség elismerését nyerte ki, tegnap városunkba érkezett s a Gerecsné betegsége miatt elmaradt Dinorah helyett szinrekerült Granadai éjszállás czimü operában közremüködött, ma délután utazott el Miskolczra, hova nehány vendégszereplésre meghivatott.

* **Utazás a föld körül 80 nap alatt** czimü tüneményes darabra, melyre a csinosan készült szinlapot, vidéki t. olvasóinknak lapunkkal tegnap megküldöttük, nem mulaszthatjuk el, hogy ujolag fel ne hivjuk, ugy a helybeli, mint a vidéki t. közönség figyelmét. Már magában véve azon körülmény is, hogy ugyanezen darab, diszletekkel, gépekkel, elefánttal, még tiz hónappal ezelőtt a párisi nagy szinházban a közönség nagy elismerése mellett számtalanszor adatott egymásután, most pedig Debreczenben fog adatni, olyan, mely méltán felkölti a figyelmet, s valóban pártolást érdemel. A mult alkalommal 10 előadás tartásáról tettünk emlitést; ma helyre kell azt igazitanunk, mert **csak nyolcz előadás fog tartatni**! Azután az egész darab egyenesen Olaszországba vitetik. Ezen előadásokra a h e l y á r a k a következőleg állapittattak meg az igazg. által: Alsó és középpáholy 7 frt. Családi páholy 10 frt. Felső emeleti paholy 5 frt. Támlásszék 2 frt. Elsőrendü zártszék 1 frt 50 kr. II-od rendü zártszék 1 frt. Emeleti zártszék 80 kr. Katona és deákjegy a földszintre 50 kr. Földszint 70 kr. Karzat: hétköznapokon 40 kr., szombaton és ünnepnapokon 50 kr. Ezen mérsékelt árakat tekintve, tehát mindenkinek könnyüvé van téve e nagyszerü előadások élvezhetése, — mert még oly magasra sincs emelve minden hely, mint az októberi vásárok ideje alatt. Ez árak maradnak meg mindvégig, minthogy igy leend képes szinházunk igazgatósága lehetővé tenni, e nézőtérnek gyakorliatlan berendezett volta mellett — ez óriási mü többszöri előadhatását. Helyek iránt előjegyezhetni a szinházi pénztárnál; vidékről legczélszerübben levélutján.

* **Gyászjelentés.** Margitay István, Margitay Gábor, Margitay Sándor, közel és távoli rokonaik nevében is bánatos szivvel jelentik, női és gazdasszonyi erényekben dus, szeretett testvérüknek illetőleg nevelő nagynénjének, — néhai **MARGITAY JULIÁNNA**. Özv. Dr. Lovász Imrénének másfél évnél tovább terjedő, sok kinnal, gyötrelemmel szövetkezett méh-bajban folyó 1876-ik évi jan. 29-ik napján, este 5 órakor, 68 éves korában történt gyászos kimultát. A boldogultnak földi részei helv. hitv. követő egyházunk szertartásai szerint, elébb a n.-péterfiai 812-ik sz. háznál, majd a ref. — nagytemplomban február 1-ső napjáu délutáni 2 órakor végzendő halotti tisztességtétel után, a czegléd-utczai sirkertben fognak örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre minden ismerősök, jóakarók, általában az egész n. é. közönség meghivatik. Debreczen, 1876, január 30.

* **Debreczeni gyorsiró.** Ez lesz czime azon lapnak, mely a debreczeni főiskolai gyorsiró egylet kebelében legközelebb megindul, s hetenkint egyszer megjelenik. Mint értesültünk, szerkesztője N a g y Sándor ur lesz.

* **Bisotka István** helybeli gubásmester teljesen elkészité már a philadelphiai világkiállitásra küldendő két gubát, melyről lapunkban már ezelőtt tettünk emlitést. Volt alkalmunk a két gubát láthatni, s mondhatjuk mindkettő remekmunka. Egyik fekete a másik fehér bárányszőrből van készitve, s a kettőnek szakértők által megitélt becsértéke 300 frt. Készitője a polgármester urnak is bemutatta készitményét, s kérte intézkedni, hogy az rendeltetése helyére eljuttassék. Óhajtandó volna, ha a két guba valamely czeglédutczai kereskedés kirakatába kitétetnék, hogy a közönségnek alkalma lenne azokat láthatni. Addig is bárki megtekinthetheti Bisotka Isván burgondia u. 39. sz. a. lakásán.

* **A virginia** szivarok, melyeknek ára eddig 4 és fél krajczár volt, a mai naptól kezdve drágábbak lettek, az az darabja öt krajczár. Pompás intézkedés, mely ha fokozosan halad, eredményezni fogja azt, hogy a közönség leszokik a — szivarozásról.

* **H.-Böszörményben** folyó hó 29-én zártkörü tánczvigalmat rendezett a kaszinó. Mint minket értesitenek, igen szép számu közönség vett abban részt. Debreczenből is többen rándultak át ez alkalomra, a hölgyvilágot innen Szentgyörgyi Katalin kisasszony képviselte. A vigkedélyü mulatság és a táncz reggeli öt óráig tartott.

* **Pokorny Jenő** ur, marczius hó 1-ső napján havonkint egyszer 8 ivnyi tartalommal megjelenő „M a g y a r e m b e r k ö n y v t á r a" czimü füzetes vállalatot fog megindítani. E tárgyra annak idején lesz alkalmunk még visszatérni.

Tarkaságok.

A z e l s ö p r o t e s t á n s templom Tirolban. Mult hetekben Meranban, a protestánsok imaházában nagy ünnepélyességgel olvasta fel a lelkész a bécsi ministerium azon leiratát, mely a merani protestansoknak megengedi, hogy hitközséggé egyesüljenek, s maguknak, ha van miből, tornyos és harangokkal ellátott templomot épithessenek.

— E g y h á z i s t a t i s t i k a. Egy legujabb almanach szerint volt a kath. egyháznak 1875-diki, decz. — 31-én az egész világon 1166 dignitariussa, vagyis 67 bibornok, 12 patriarcha, 784 székhelylyel biró érsek és püspök, 274 in partibus infidelium, 28 minden czim nélkül, végre 11 abbas nullius. Meghalt 1875-ben 6 bibornok, 9 érsek és 37 püspök.

Legujabb népszinmü dalokkal és tánczczal először.

Szerdán, 1876. febr. 2-án

a d a t i k:

KÓSZA JUTKA
az akasztott árvája.

Legujabb népszinmü dalokkal, tánczczal 3 felv. Irta Lukácsi Sándor.

Szombatig f. hó 3 és 4-én az országos gyász miatt a szinház zárva leend.

Felelős szerkesztő:
TISZAI DÁNIEL.

HIRDETÉSEK.

Hirdetés.

Marktbreit (Bajorország.)

KERESKEDELMI TANINTÉZET.

(Felállittatott 1845-ben.)

Tantárgyak: Kereskedelmi tudományok; német, franczia, angol, olasz nyelv, (esetleg latin) továbbá: földrajz, történelem, számtan, természetrajz, természettan, szépirás, gyorsirászat, rajz, zene, és tornászat.

A növendékek folyvást gondos felvigyázat alatt tartatnak, és az igen egészséges helyen fekvő, legjobban berendezett intézetben, mérsékelt dij mellett jó ellátást nyernek.

Közelebbi részletes tudósitást nyerhetni alólirt igazgatónál. 30 1—3

J. Damm.

Kéretik ezen hirdetményt megtartani.

Valódi franczia **PRAESERVATIFS** legfinomabb mézgából. **(Gummi.)**

Nincs többé nem óhajtott gyermek-áldás!

Biztos óvszer titkos betegségek ellen!

Nélkülözhetlen **URAK** számára!

(Cordons.) **Tuczatonként** ***1—6 frtjával*** szállit **titoktartás mellett Shmittov G.** Budapesten.

Árjegyzékek ingyen!

Felhivás!

Az érmelléki takarékpénztár-egylet 1876. február hó 17-én délelőtt 9 órakor Székelyhidon az egylet helyiségében évi rendes közgyülést tart.

Felkérem azért a tisztelt részvényes tagtársakat, hogy minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek.

Tárgyak:

1. Alelnökválasztás.
2. A következő évi számadások megvizsgálására egy bizottság választása.
3. Választmány jelentése.
4. Az évi tiszta jövedelem felosztása.
5. A felügyelő bizottság megválasztása és dijaik megállapitása.
6. Az alapszabályoknak az uj kereskedelmi törvényhez idomitása és módositása.

Kelt Székelyhidon, 1876. jan. 25-én tartott igazgató választmányi ülésből.

Az érmelléki takarék-pénztár egylet elnöke helyett:

Dravetzki Béla,
alelnök.

31 2—3

RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-tól Párisban

hölgyeknek nélkülözhetlen!

Csak a hivatalosan megvizsgált méregmentes, tiszta és teljesen ártalmatlan, valódi

RAVISSANTE

bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget s ifjuságot biztositani. Ha a Ravissante naponkint egyszer az ujjhegygyel az arczra vagy más testrészre dörzsöltetik, már a törülközés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arczon támadt ránczok és himlőhelyek elsimittatnak. — A Ravissante ifju arczszint idéz elő, a bőrt fehériti, finomitja; eltávolit legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orrvörösséget, s a bőr minden tisztátalanságait. Már az első kisérlet után elhatározzák a t. hölgyek, jövőre csupán csak a Dr. LEJOSSE-féle világhirü „RAVISSANTE" szépitőszert használni.

Hamisitatlanul kapható nagyban és kicsinyben valódi minőségben: „Dr. Lejosse-féle „RAVISSANTE" fő- és szétküldési raktárban Austria-Magyarország számára,

Schwarz Henrik-nél,
Budapesten, Kristóf-tér 1. sz.

Egy üvegtok ára 1 frt 50 kr. és 2 frt 50 kr. *Postai küldésnél 90 krral több.*

Óvás hamisitás ellen!

Miután Hatschek Miksa ur, kinél ezelőtt fiók-raktárt tarték, bizalmammal visszaélt, s egy hamisitott, saját gyártású csinálmányt valódi helyett árult, inditatva érzém magamat, tőle a raktári jogot elvonni és iránta a szükséges lépéseket megtenni.

Óva intem mind a t. raktártartó urakat, mind a kicsinyben vásárlókat az ugynevezett „La Ravissante Perfectionné" vételétől, mely a valódi párisi Dr. Lejosse-féle „RAVISSANTE"-nak Hatschek Miksa ur által rosszul utánzott hamisitványa.

A dr. Lejosse-féle „RAVISSANTE" e téren a legtökéletesebb és egyátalán nem kiván többé javitást, mint ezt a nálam található számos elismerő irat kielégitő módon bizonyitja.

A dr. Lejosse-féle párisi „RAVISSANTE" nagyban és kicsinyben egyedül és csak valódi minőségben csupán nálam kapható, s annak üvegkupakján a használati utasitáson kivül franczia nyelven még a következő szavak is állanak: EXCITATION DE LA BEAUTÉ RAVISSANTE PAR Dr. LEJOSSE A PARIS.

A t. raktártartó urak a vidéken tehát a valódi hamisitatlan „RAVISSANTE" megrendelése czéljából sziveskedjenek ugy mint ezelőtt, ezután is mindig csak egyenesen hozzám fordulni.

SCHWARZ HENRIK,
a Dr. Lejosse-féle „Ravissante" fő- és szétküldési raktárnak Austria-Magyarország számára,
Budapesten, Kristóftér 1-ső szám.

Vidéki rendelmények a legszigorubb titoktartás biztositása mellett utánvéttel eszközöltetnek.

Debreczenben valódi minőségben kapható **Göltl Nándor ur** gyógyszertárában.

Hirdetés.

Az „István" gőzmalomban 1876. január 1-től 100 kilogrammonként a sima őrlés dijja = 1 frt, a darálás „ = — 50 kr.

Titkos betegségek
és
bőrbajok
gyógyittatnak **RICORD** párizsi egyetemi tanár e g y e d ü l b i z t o s gyógymódja szerint,

FOGAK
és azoknak tövei f á j d a l o m nélkül kihuzatnak.

Weisz Gyula,
a budapesti csász. és kir. katona főkórház volt osztály orvosa, kiérdemelt államvasuti és bányamü-orvos által.

Lakik: Miklósutcza M ó z e s Lajos-féle ház 2079. sz.

371 26—36

Kiadó tulajdonos: a debreczeni függetlenségi párt.

Debreczen, nyomatott a részvény társ. könyvnyomdájában. 1876.